

Rådet for
Den Europæiske Union

Bruxelles, den 12. marts 2020
(OR. en)

6783/20

COMPET 120	EMPL 124
IND 37	ENER 87
MI 78	ENV 176
CLIMA 61	ESPACE 11
CONSOM 60	PI 21
DIGIT 18	POLMIL 28
ECOFIN 186	RC 4
EDUC 99	RECH 102

FØLGESKRIVELSE

fra: Jordi AYET PUIGARNAU, direktør, på vegne af generalsekretæren for Europa-Kommissionen

modtaget: 11. marts 2020

til: Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generalsekretær for Rådet for Den Europæiske Union

Komm. dok. nr.: COM(2020) 103 final

Vedr.: MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET En SMV-strategi for et bæredygtigt og digitalt Europa

Hermed følger til delegationerne dokument - COM(2020) 103 final.

Bilag: COM(2020) 103 final

Bruxelles, den 10.3.2020
COM(2020) 103 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

En SMV-strategi for et bæredygtigt og digitalt Europa

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET

En SMV-strategi for et bæredygtigt og digitalt Europa

1. Indledning

Europas 25 millioner små og mellemstore virksomheder (SMV'er) er ryggraden i EU's økonomi. Til sammen beskæftiger de omkring 100 millioner mennesker, de udgør over halvdelen af Europas BNP, og de spiller en central rolle med hensyn til at tilføre værdi til alle økonomiske sektorer. SMV'er bidrager med innovative løsninger på udfordringer såsom klimaforandringer, ressourceeffektivitet og social samhørighed, og de er med til at sikre udbredelsen af disse innovationer til alle Europas regioner. De er derfor centrale for EU's dobbelte omstilling til en bæredygtig og digital økonomi. De er afgørende for Europas konkurrenceevne og velstand, den økonomiske og teknologiske suverænitet samt evnen til at modstå eksterne chok. De er derfor centrale for gennemførelsen af EU's industristrategi.

SMV'er er uløseligt forbundet med Europas økonomiske og sociale struktur. De tegner sig for to ud af tre job, de skaber uddannelsesmuligheder på tværs af regioner og sektorer, herunder for lavtuddannede arbejdstagere, og de støtter samfundets velfærd, herunder i fjerntliggende områder og landdistrikter. Alle EU-borgere kender en, der er iværksætter, eller som arbejder for en. Europæiske SMV'ers daglige udfordringer med at overholde regler og få adgang til oplysninger, markeder og finansiering er således en udfordring for hele Europa.

SMV'erne er meget forskellige, hvad angår deres forretningsmodeller, størrelse, alder og iværksætternes profil, og de trækker på en mangfoldig talentmasse fra både kvinder og mænd. De spænder lige fra liberale erhverv og mikrovirksomheder i servicesektoren til mellemstore virksomheder i industrisektoren, og fra traditionelle håndværksfag til nystartede højteknologiske virksomheder. Denne strategi anerkender deres forskellige behov og hjælper virksomhederne til ikke kun at vokse og blive større, men også til at blive konkurrencedygtige, robuste og bæredygtige. Strategien opstiller derfor en ambitiøs, omfattende og tværgående tilgang med udgangspunkt i horisontale foranstaltninger, der hjælper alle slags SMV'er, og indeholder tiltag, der er rettet mod specifikke behov.

Strategien indeholder forslag til tiltag, der er baseret på følgende **tre søjler**:

- **Kapacitetsopbygning og støtte til omstillingen til bæredygtighed og digitalisering**
- **En reduktion af den administrative byrde samt en forbedret markedsadgang og**
- **Forbedret adgang til finansiering.**

Målet er at kunne udnytte potentialet hos alle typer af SMV'er i Europa, så de kan stå i spidsen for den dobbelte omstilling til bæredygtighed og digitalisering. Strategien har til formål i betragtelig grad at øge antallet af SMV'er, der udøver bæredygtig virksomhedspraksis, samt antallet af SMV'er, der anvender digitale teknologier. Målet er i sidste ende at gøre Europa til det mest attraktive sted at starte en lille virksomhed, få den til at vokse og brede den ud i det indre marked.

For at opnå resultater skal strategien gennemføres i kraft af både foranstaltninger på EU-plan og et stærkt engagement fra medlemsstaternes side. Det er afgørende, at SMV-samfundet og virksomhederne selv deltager aktivt. Strategien vil derfor blive understøttet af et robust

leveringssamarbejde mellem EU og medlemsstaterne, herunder regionale og lokale myndigheder. Iværksættere bør også udnytte de muligheder, der er i EU's investeringsprogrammer, til at gøre deres virksomhed mere digital og bæredygtig og til at vokse både i og uden for det indre marked.

Strategien bygger på et meget stærkt grundlag i form af EU's eksisterende politiske rammer og støtteprogrammer for SMV'er, navnlig den såkaldte Small Business Act fra 2008, opstarts- og opskaleringsinitiativet fra 2016, programmet for virksomheders konkurrenceevne og SMV'er (COSME) samt SMV-støtteforanstaltninger, der finansieres under programmet Horisont 2020 og de europæiske struktur- og investeringsfonde¹. Strategien vil være afgørende for gennemførelsen af bl.a. den europæiske grønne pagt, EU-handlingsplanen for den cirkulære økonomi, den europæiske datastrategi og den europæiske sociale søjle.

Strategien er en del af den industripakke, der omfatter meddelelsen og den ledsagende rapport om påpegnings og håndtering af hindringer for det indre marked ("meddelelsen om hindringer for det indre marked")², den langsigtede handlingsplan for bedre gennemførelse og håndhævelse af reglerne for det indre marked ("handlingsplanen for håndhævelse")³ og den nye industristrategi for Europa ("industristrategien")⁴. Den bygger på mange af resultaterne fra meddelelsen om hindringer for det indre marked, hvad angår de forhindringer, der opstår for SMV'er, der gerne vil drive virksomhed på tværs af grænser. Korrekt gennemførelse, anvendelse og håndhævelse af EU-lovgivningen er afgørende for at fremme SMV'ernes vækst i det indre marked. Handlingsplanen for håndhævelse indeholder forskellige initiativer til at løse disse problemer. Industristrategien understreger SMV'ernes rolle i en konkurrencedygtig og innovativ europæisk industri.

2. Kapacitetsopbygning og støtte til omstillingen til bæredygtighed og digitalisering

Konkurrencedygtig bæredygtighed er Europas vejledende princip for fremtiden. **Det kræver fuld mobilisering af SMV'erne, hvis vi skal indfri målet om en klimaneutral, ressourceeffektiv og data-agil økonomi.** Omstillingen til et mere økonomisk, miljømæssigt og socialt bæredygtigt Europa skal gå hånd i hånd med den digitale omstilling. Til dette formål er skræddersyede foranstaltninger en forudsætning for at udvikle et velfungerende lag i økonomien bestående af SMV'er samt for at sikre, at de SMV'er, der gerne vil vokse, har mulighed for det. Der er behov for investeringer på EU-plan for at skabe en passende forretnings- og innovationsinfrastruktur for SMV'er.

SMV'er som drivkraft for den bæredygtige omstilling

Mange SMV'er er godt organiseret, fleksible, højteknologiske, innovative og efterlever de værdier, som fremmer bæredygtighed og den cirkulære økonomi. Næsten en fjerdedel⁵ af **SMV'erne i Europa er allerede i gang med at bidrage til omstillingen** ved at tilbyde grønne varer eller tjenesteydelser, og mange SMV'er (herunder socialøkonomiske virksomheder) gør allerede en stor indsats for de samfund, de er en del af. Der er også store udfordringer. Nogle SMV'er har svært ved at klare omstillingen til mere bæredygtige forretningsmodeller. En tredjedel af SMV'erne oplyser, at de står over for komplekse administrative og retlige procedurer, når de forsøger at gøre deres virksomhed mere ressourceeffektiv. Men i takt med den voksende bevidsthed om klimarelaterede risici og andre miljøbelastninger samt ændringerne i forbrugernes præferencer er denne omstilling til en mere bæredygtig forretningspraksis og -adfærd af afgørende betydning for SMV'ernes fortsatte konkurrenceevne og vækst. Det er vigtigt at støtte SMV'erne i denne proces og udstyre dem med

¹ Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU) og Den Europæiske Socialfond (ESF) er nået ud til henholdsvis over 900 000 og 500 000 SMV'er i Europa.

² COM(2020) 93 final af 10.3.2020.

³ COM(2020) 94 final af 10.3.2020.

⁴ COM(2020) 102 final af 10.3.2020.

⁵ Eurobarometer fra 2017 om SMV'er, ressourceeffektivitet og grønne markeder.

værktøjer til at forstå miljørisici og reducere de risici, der optræder i specifikke sektorer, herunder byggeri, plast, elektronik og landbrugsfødevarer.

De mere end 600 medlemmer af Enterprise Europe-netværket (EEN) tilbyder skræddersyede tjenester til SMV'er. Mange EEN-medlemmer hjælper allerede SMV'er med omstillingen til bæredygtighed. På grundlag af dette vil EEN tilbyde **særlige bæredygtighedsrådgivere** samt andre bæredygtighedstjenester. De vil vurdere SMV'ernes behov og rådgive om investeringer i mere ressourceeffektive og cirkulære processer og infrastrukturer, finde relevante kommercielle partnere og fremme peer-to-peer-samarbejde. Desuden vil Det Europæiske Videncenter for Ressourceeffektivitet fortsat hjælpe SMV'erne med at reducere deres energi-, materiale- og vandomkostninger. De løsninger, der tilbydes af de energitjenesteselskaber, som besidder professionel ekspertise, kombineret med tekniske løsninger og finansieringsløsninger kan være til gavn for SMV'er.

Det europæiske kontinent var det første til at satse på grøn teknologi, og dets lederskab er afhængigt af, at SMV'er kan stå i spidsen for innovation inden for den grønne sektor. Dette vil blive støttet gennem investeringsplanen for den europæiske grønne pagt⁶. Som led i **Det Europæiske Innovationsråds** bredere pilotforsøg med at fremme disruptiv innovation, navnlig hos SMV'er, vil Kommissionen afsætte mindst 300 mio. EUR bare i 2020 til SMV'er og nystartede virksomheder med stort potentiale, så de kan udvikle banebrydende innovation inden for området under den grønne pagt. **Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi** (EIT) vil sikre, at dets videns- og innovationsfællesskaber er mere åbne for SMV'er og vil øge deres mulighed for at deltage i lokale innovationsøkosystemer, navnlig i regioner, der halter bagud med hensyn til innovation. Dette vil blive gennemført ved hjælp af et målrettet outreach-instrument (regional innovationsordning), som vil styrke økosystemerne, dér hvor det er vigtigst.

SMV'er skal kunne høste fordelene ved den digitale omstilling

Kun et velfungerende SMV-samfund, der anvender digitale teknologier og data, kan sikre Europa en global førerposition, hvad angår udformningen af den digitale økonomi. Digitalisering kan indebære store muligheder for SMV'er med hensyn til at forbedre produktionsprocessernes effektivitet og evnen til at forny produkter og forretningsmodeller. Anvendelsen af avancerede disruptive teknologier, såsom blockchain og kunstig intelligens (AI), cloud computing og højtydende databehandling (HPC) kan i betydelig grad styrke deres konkurrenceevne.

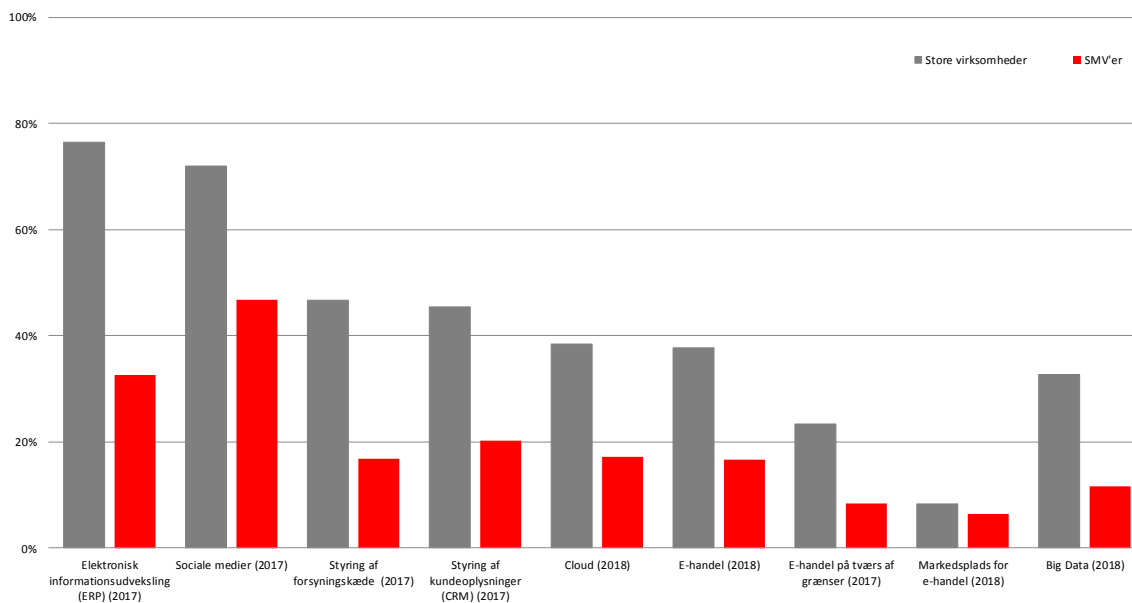
SMV'erne har dog stadig ikke fuldt ud mulighed for at udnytte de data, som er livsnerven i den digitale økonomi. Mange er ikke opmærksomme på værdien af de data, de genererer, og er ikke tilstrækkeligt beskyttede mod eller forberedte på den kommende data-agile økonomi. Kun 17 % af SMV'erne har med succes integreret digitale teknologier i deres virksomheder, hvorimod 54 % af store virksomheder til sammenligning har gjort dette⁷. Traditionelle SMV'er er ofte usikre på deres valg af digital forretningsstrategi, de har problemer med at udnytte de store dataarkiver, der er til rådighed for større virksomheder, og så er SMV'erne ofte tilbageholdende med at anvende avancerede værktøjer og applikationer, der er baseret på kunstig intelligens. Samtidig er de meget sårbare over for cybertrusler.

⁶ COM(2020) 21 final af 14.1.2020.

⁷ 2018-rapport fra arbejdsgruppen for digitale innovationsknudepunkter

https://ec.europa.eu/futurium/en/system/files/ged/dihs_access_to_finance_report_final.pdf.

Indførelse af digitale teknologier, EU (% af virksomheder)

Kilde: Eurostat/DESI 2019

Disse SMV'er vil blive støttet af et netværk af op til 240 digitale **innovationsknudepunkter** i hver region i Europa, som understøttes af investeringer fra programmet for et digitalt Europa og fra strukturfonde.

Ambitionen er ikke kun at levere brugervenlig og målrettet rådgivning om bæredygtighed og digitalisering, men også at skabe forbindelse mellem støttestrukturerne, så alle SMV'er har mulighed for at få rådgivning tæt på dem selv. EEN vil arbejde tæt sammen med digitale innovationsknudepunkter, Startup Europe⁸ og andre for at sikre en integreret støtte- og rådgivningstjeneste, herunder med nationale, regionale og lokale myndigheder og støttestrukturer. Overførsel af bedste praksis, ekspertise og færdigheder kan også ske direkte fra digitale SMV'er til SMV'er inden for andre områder.

Som det blev annonceret i den **europæiske datastrategi**⁹ vil Kommissionen arbejde for en bredere tilgængelighed af data og muliggøre datastrømme mellem virksomheder og regeringer ved at etablere fælles europæiske dataområder for betroet og sikker dataudveksling. Der vil blive sikret fair adgang for alle virksomheder, især SMV'er. Kommissionen vil også undersøge potentielle problemer med brugsrettigheder til de data, der genereres i fællesskab, navnlig fra det industrielle tingenes internet, for at undgå, at SMV'er eventuelt stilles dårligere. Desuden vil Kommissionen adressere SMV'ers anvendelse af cloud computing, f.eks. gennem en særlig markedsplads for cloudtjenester, der sikrer rimelige kontraktvilkår.

Udnyttelse af talent og intellektuel ejendom

⁸ Startup Europe er et EU-initiativ med det formål at forbinde lokale centre for nystartede virksomheder over hele Europa: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/startup-europe>.

⁹ COM(2020) 66 final af 19.2.2020.

SMV'er kan også have svært ved at udvikle strategier for **intellektuel ejendom** (IP) til at beskytte deres investeringer i FoU og rejse vækstkapital, på trods af at disse er afgørende for den dobbelte omstilling. Kun 9 % af SMV'erne beskytter deres intellektuelle ejendom, fordi de ikke er bevidste om EU's og nationale initiativer inden for intellektuel ejendom, eller fordi de frygter kompleksiteten og omkostningerne ved at anskaffe og håndhæve dem. Den kommende **handlingsplan for intellektuel ejendom** vil indeholde forslag om foranstaltninger til at gøre systemet for intellektuel ejendom mere effektivt for SMV'er gennem tiltag, der skal forenkle procedurerne for registrering af intellektuel ejendom (f.eks. en reform af EU's lovgivning om industrielle design), forbedre adgangen til strategisk rådgivning om intellektuel ejendom (f.eks. ved at gøre denne rådgivning til standard i al FoU-finansiering på EU-plan) og ved at gøre det lettere at udnytte intellektuel ejendom som et middel til at få adgang til finansiering.

Både i omstillingen til den bæredygtige og digitale økonomi udfordres nystartede virksomheder og veletablerede SMV'er af manglen på kvalificerede medarbejdere. SMV'er har ofte ikke de samme ressourcer som store virksomheder til at investere i uddannelse af deres ansatte. På tværs af EU-landene oplyser over 70 % af virksomhederne, at adgangen til talenter er en hindring for nye investeringer¹⁰. Tilgængeligheden af kvalificeret personale eller erfarne ledere er fortsat det vigtigste problem for en fjerdedel af EU's små og mellemstore virksomheder¹¹. Manglen på færdigheder er særlig akut inden for digitalisering og nye teknologier, eftersom 35 % af arbejdsstyrken kun har ringe eller ingen digitale færdigheder.

Medlemsstaterne og arbejdsmarkedets parter spiller en central rolle, og EU kan hjælpe yderligere med at tackle disse udfordringer, lette adgangen til uddannelse og hjælpe med at matche SMV'ers efterspørgsel efter talent med udbuddet af arbejdskraft. Iværksætteruddannelse, som forbedrer virksomhedernes viden og færdigheder, spiller også en central rolle i bestræbelserne på at sikre, at SMV'erne er rustet til det indre marked. Uddannelses- og opkvalificeringsaktiviteter er af afgørende betydning for alle ledere og ansatte i SMV'er med særligt fokus på, at kvinder og piger får bedre mulighed for at stifte virksomheder og derved forbedre kønsbalancen blandt dem, der skaber og leder virksomheder¹².

Med støtte fra programmet for et digitalt Europa og ved at bygge oven på erfaringerne fra koalitionen for digitale færdigheder og job-plattformen vil Kommissionen udarbejde **intensive digitale kurser** for SMV-medarbejdere, så de kan uddanne sig inden for områder såsom kunstig intelligens, cybersikkerhed eller blockchain. Digitale innovationsknudepunkter vil fungere som mellemlid mellem SMV'er og universiteter/uddannelsesudbydere på lokalt plan. Såkaldte udklækningsaktiviteter vil hjælpe SMV'er til at blive en del af datadrevne økosystemer.

Kommissionen vil også iværksætte et program for "**digitale frivillige**", der vil give kvalificerede unge og erfarne ældre mulighed for at dele deres digitale kompetencer med traditionelle virksomheder. Kommissionen vil også støtte og skabe forbindelse mellem SMV-mellemlid, såsom klynger, Enterprise Europe-netværket og Det Europæiske Videncenter for Ressourceeffektivitet, for at hjælpe SMV'er med at opkvalificere deres medarbejdere på bæredygtighedsområdet.

Kommissionen vil opdatere dagsordenen for færdigheder i Europa, herunder ved at lancere en færdighedspagt. Den vil omfatte en **særlig komponent for SMV'er**. Erhvervsuddannelse er særlig relevant for SMV'er for at sikre, at deres arbejdsstyrke har de færdigheder, der er brug for på arbejdsmarkedet. Desuden vil medlemsstaterne og regionerne blive opfordret til at gøre brug af den fremtidige Europæiske Socialfond Plus og af de nye muligheder for at investere midler fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling i udvikling af færdigheder til intelligent specialisering, industriel omstilling og iværksætteri.

¹⁰ EIB's investeringsrapport 2018/2019.

¹¹ SAFE-undersøgelse 2019.

¹² Ligestillingsstrategi 2020 – 2025 COM(2020) 152 final af 4.3.2020.

Den kollaborative økonomi skaber muligheder på områder såsom mobilitet og indkvartering for innovative SMV-platforme, der fungerer som mellemed mellem tjenesteudbydere og -modtagere, samt for SMV-tjenesteudbydere som får adgang til en bredere kundekreds. Efter meddelelsen fra 2016 om den kollaborative økonomi¹³ vil Kommissionen fortsætte med at undersøge et muligt initiativ, der fokuserer på korttidsudlejning af boliger (den største sektor i den kollaborative økonomi) med henblik på at fremme en afbalanceret og ansvarlig udvikling af den kollaborative økonomi i hele det indre marked under fuld hensyntagen til offentlige interesser.

CENTRALE TILTAG

- Kommissionen vil opgradere Enterprise Europe-netværket, herunder med særlige bæredygtighedsrådgivere og andre bæredygtighedstjenester.
- Kommissionen vil udarbejde **intensive digitale kurser** for SMV-medarbejdere, så de kan uddanne sig inden for områder såsom kunstig intelligens, cybersikkerhed eller blockchain.
- Kommissionen vil iværksætte et program for "**digitale frivillige**", der vil give kvalificerede unge og erfarne ældre mulighed for at dele deres digitale kompetencer med traditionelle virksomheder.
- Kommissionen vil opdatere **dagsordenen for færdigheder i Europa**, bl.a. med en færdighedspagt, der indeholder et særligt indsatsområde for SMV'er, samt foreslå en henstilling fra Rådet om modernisering af erhvervsuddannelser.
- Kommissionen vil udbrede de **digitale innovationsknudepunkter** i forbindelse med Startup Europe og Enterprise Europe-netværket og sikre en integreret tjeneste i lokale og regionale økosystemer.
- Under **Det Europæiske Innovationsråd** vil Kommissionen afsætte mindst 300 mio. EUR til at fremme banebrydende innovation inden for området under den grønne pagt.
- For SMV'er, der fokuserer på korttidsudlejning af boliger, vil Kommissionen fortsætte med at undersøge muligheden for et **initiativ vedrørende den kollaborative økonomi**.

3. En reduktion af den administrative byrde samt en forbedret markedsadgang

Det indre marked er europæiske SMV'ers foretrukne marked. Det udgør 70 % af værdien af SMV'ers eksport af varer, og 80 % af alle eksporterende SMV'er sælger til andre medlemsstater¹⁴. Alligevel kunne antallet af SMV'er, der eksporterer til andre medlemsstater, være meget højere: For eksempel er det kun 17 % af alle SMV'er i fremstillingssektoren, der eksporterer til det indre marked¹⁵. Meddelelsen om hindringer for det indre marked viser, at det er SMV'er, der er hårdest ramt af vedblivende hindringer.

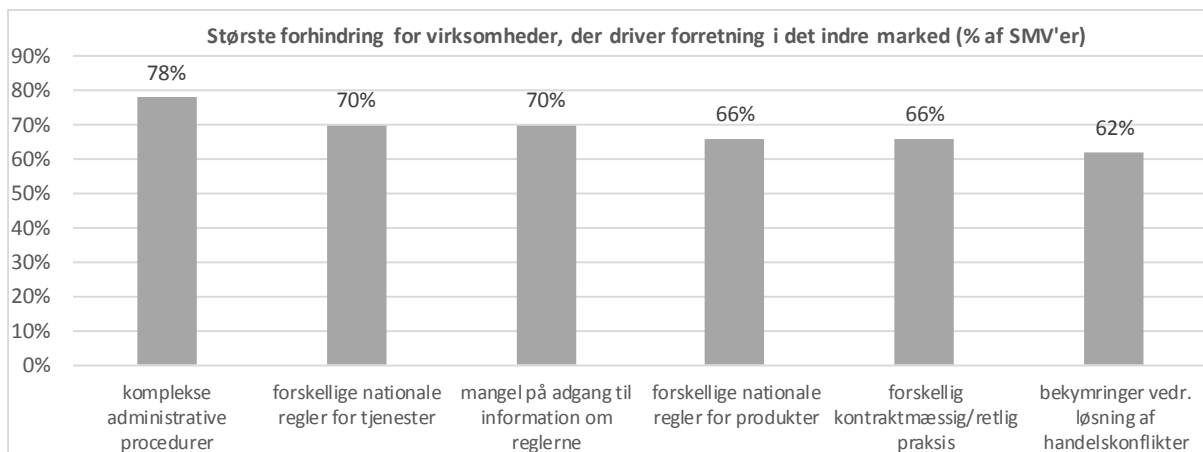
Overholdelse af **regler, standarder, mærker og administrative formaliteter** er en større belastning for SMV'er end for store virksomheder på grund af SMV'ers begrænsede økonomiske og menneskelige ressourcer. I sektoren for forretningstjenester kan omkostningerne for SMV'er i forbindelse med at opfylde de administrative formaliteter for eksempel beløbe sig til 10 000 EUR¹⁶. På trods af de fremskridt, der er gjort siden vedtagelsen af "Small Business Act", er den kumulative konsekvens af regulering fortsat et stort problem for SMV'er.

¹³ COM(2016) 356 final af 2.6.2016.

¹⁴ Årsrapport om europæiske SMV'er – SMV'er der opnår vækst på internationale markeder.

¹⁵ [EU-28 Small Business Act – faktablad](#).

¹⁶ Rapport fra Ecorys, "Administrative formalities and costs involved in accessing markets cross-border for provisions of accountancy, engineering and architecture services", 2017.

Kilde: Eurochambres 2019 Business Survey

De europæiske SMV'er finder, at lovgivningen er kompleks og besværlig, især på grund af de forskellige procedurer, der er i medlemsstaterne. Disse barrierer afholder mange fra at opnå vækst på internationale markeder. Hvis de gør, bruger de ofte store platforme som mellemlid, hvilket resulterer i en ulige forhandlingsstyrke.

Håndteringen af disse hindringer er et fælles ansvar for EU og medlemsstaterne. En stor del af byrden er en konsekvens af national lovgivning, og det er vigtigt at vurdere den virkning overregulering har på SMV'er¹⁷. Både Kommissionen og medlemsstaterne skal fortsætte den omhyggelige anvendelse af princippet om at "tænke småt først"¹⁸, "engangsprincippet"¹⁹ samt princippet om "digital betjening som udgangspunkt"²⁰.

Kommissionen er selv fast besluttet på at reducere byrden for SMV'er og give dem en stærkere stemme i forbindelse med bedre regulering-cyklussen. I henhold til programmet for målrettet og effektiv regulering (REFIT) undersøger Kommissionen systematisk **eksisterende EU-lovgivning** med det formål at reducere byrderne og forenkle lovgivningen. Kommissionen vil gøre mere systematisk brug af kvalitetskontrol for at undersøge, hvordan man kan digitalisere og forenkle samt nå målene med de lavest mulige omkostninger for SMV'er. Desuden vil den nye "Fit for Future"-platform²¹ undersøge den eksisterende EU-lovgivning for at påpege muligheder for forenkling og reduktion af administrative byrder.

For så vidt angår **ny lovgivning** vil REFIT-programmet blive suppleret og styrket ved at indføre "én ind, én ud-princippet" (OI-OO). Formålet er at sikre, at EU-lovgivning skaber fordele uden at pålægge borgere og virksomheder unødige byrder. SMV-testen indgår allerede i den regelmæssige vurdering og vil fortsat blive anvendt i forbindelse med alle relevante forslag fra Kommissionen.

Det er navnlig SMV'er, der bliver påvirket af de omkostninger, der er forbundet med lovgivningen, på grund af deres begrænsede menneskelige og finansielle ressourcer. For at sikre, at ny lovgivning er

¹⁷ EU-lovgivning kan tillade fleksibilitet, hvad angår harmoniseringsniveauet og/eller medlemsstaternes praksis ("overregulering") COM(2020) 93 final af 10.3.2020.

¹⁸ Princippet om at "tænke småt først" er en henvisning til, at der skal tages hensyn til SMV'ernes interesser i politikudformningen, både på EU-plan og på nationalt plan.

¹⁹ I henhold til "engangsprincippet" skal borgere og virksomheder kun indgive forskellige data én gang til en offentlig forvaltning.

²⁰ Princippet om "digital betjening som udgangspunkt" har til formål at reducere den administrative byrde ved at sørge for, at offentlige forvaltninger som udgangspunkt vælger, at tjenester leveres digitalt.

²¹ Der skal oprettes en ny gruppe på højt plan, der erstatter REFIT-platformen.

SMV-venlig, vil EU's **SMV-repræsentant**²² filtrere EU-initiativer, i tæt samarbejde med SMV-interessenter, for at gøre Kommissionen opmærksom på de initiativer, der skal overvejes grundigt ud fra et SMV-perspektiv. I denne forbindelse vil EU's SMV-repræsentant også samle den nationale ekspertise i et netværk af SMV-repræsentanter. Ambitionen er, at al fremtidig lovgivning på europæisk og nationalt plan udarbejdes med slutbrugeren for øje ved at påpege potentielle hindringer og afbøde dem tidligt i processen, f.eks. ved hjælp af digitale værktøjer. EU's SMV-repræsentant vil også spille en særlig rolle i forbindelse med den nye "Fit for Future"-platform ved at sørge for, at SMV'ernes perspektiv bliver taget i betragtning gennem påpegning af eksisterende lovgivning, der er særlig byrdefuld for SMV'er. EU's SMV-repræsentant vil foreslå Kommissionen brugervenlige løsninger, der kan tages i betragtning, med henblik på overholdelse af lovgivningen.

At sikre overholdelse af reglerne for det indre marked er af særlig betydning for SMV'er, eftersom de ofte rammes uforholdsmæssigt meget af restriktioner på tværs af grænserne. Handlingsplanen for håndhævelse indeholder en liste over initiativer, der skal løse disse problemer, herunder taskforceen for håndhævelse af reglerne for det indre marked med et bidrag fra EU's SMV-repræsentant og netværket af nationale SMV-repræsentanter. Kommissionen vil overvåge – og arbejde sammen med – medlemsstaterne og vil ikke tøve med at indføre kraftfulde håndhævelsesforanstaltninger, dér hvor det er nødvendigt, for at sikre, at det indre marked kommer SMV'erne til gode. SMV'er står over for forholdsmæssigt højere omkostninger vedrørende overholdelse end større virksomheder gør²³, og manglen på skatteharmonisering er fortsat en af de største hindringer for erhvervslivet, når de driver forretning på tværs af grænserne.

Desuden sikrer en streng håndhævelse af EU's konkurrenceregler, at alle virksomheder, der er aktive i det indre marked, navnlig SMV'er, kan konkurrere og innovere på grundlag af deres kvalifikationer, hvilket forhindrer misbrug af en stærk markedsposition og koncentration af velstand hos nogle få store virksomheder.

Fjernelse af hindringerne gennem partnerskaber og politiske eksperimenter

En af de største udfordringer i Europa er den relative mangel på succesrige vækstvirksomheder. I USA er der tre gange så mange vækstvirksomheder som i Europa²⁴. Europæiske nystartede virksomheder og vækstvirksomheder står over for en række lokale udfordringer i processen med at tiltrække og fastholde talenter, sikre markedsmuligheder og øge indtægterne. Mange medlemsstater har med held tacklet disse udfordringer, og der er allerede indført mange former for god praksis. En udbredelse af disse til hele EU ville give et stort løft til udviklingen hos nystartede virksomheder samt til SMV-væksten.

I lyset heraf vil Kommissionen i tæt samarbejde med medlemsstaterne og interessenter, såsom EIC-forummet, fremme bedste praksis og iværksætte et nyt politisk initiativ, en **EU-standard for iværksætternationer**, der opfordrer medlemsstaterne til at gennemføre sådanne praksisser på lokalt, regionalt og nationalt plan. Ambitionen er at gøre Europa til det **mest attraktive opstarts- og opskaleringskontinent**. Initiativet vil fokusere på at gøre det lettere for nystartede virksomheder at udvide deres forretning på tværs af grænserne, strømline gennemførelsen af reglerne for procedurer for visumansøgninger og opholdstilladelser til talenter fra tredjelande, gøre det mere attraktivt at tillade aktieoptioner til medarbejdere, fremme iværksætterfinansiering og -realisering (Venture Building) og teknologioverførsel fra universiteter, øge adgangen til finansiering til opskalering og fremme digitale værktøjer og platforme på tværs af grænser. For at supplere dette vil Kommissionen gennemføre høringer og vurdere behovet for yderligere selskabsretlige foranstaltninger for at lette SMV'ers ekspansion og opskalering på tværs af grænser.

²² EU's SMV-repræsentant vil sikre forbindelsen mellem SMV-politikken på EU-plan og de nationale SMV-repræsentanter/organer med ansvar for SMV-politik og vil stå i spidsen for netværket af nationale SMV-repræsentanter.

²³ Europa-Kommissionens undersøgelse af omkostninger til overholdelse af skattereglerne for SMV'er, 2018.

²⁴ "Mind the Bridge: Tech Scale-up Europe", rapport fra 2019.

Nogle meget innovative løsninger når aldrig at opleve dagens lys på grund af regler, som muligvis er forældede eller ikke er tilstrækkeligt tilpasset til teknologier i hastig udvikling. En måde at håndtere dette på er gennem **reguleringsmæssige sandkasser**. Dette giver mulighed for, at innovative løsninger, der ikke allerede er forudsat i regler eller retningslinjer, undergår en praktisk afprøvning i virkelige omgivelser hos tilsynsmyndigheder og lovgivere, forudsat at de relevante betingelser er til stede, f.eks. for at sikre ligebehandling. Reguleringsmæssige sandkasser indeholder opdaterede oplysninger til lovgivere og tilsynsmyndigheder om - samt erfaring med - ny teknologi, samtidig med at dette giver mulighed for politikeksperimenter. Nogle medlemsstater har allerede eksperimenteret med sådanne sandkasser til innovative finansielle tjenesteydelser.

Servicedirektivet er et vigtigt instrument til at reducere markedshindringer. **Partnerskaber mellem grænseregioner**, der har til formål at forbedre samarbejdet mellem regionale myndigheder, kan hjælpe SMV'er med at overvinde markedshindringer i forbindelse med levering af tjenesteydelser. En indkaldelse af forslag burde føre til tre sådanne pilotområder inden udgangen af 2020, hvor partnerregioner i fællesskab forbedrer, tilpasser eller koordinerer reglerne og procedurerne for levering af tjenesteydelser på tværs af grænser, f.eks. vedrørende udstationering af arbejdstagere og ved anvendelse af digitale værktøjer.

Kommissionen vil supplere disse bestræbelser ved at tilskynde medlemsstaterne til at gennemføre den **fælles digitale portal**²⁵ på en SMV-venlig måde. Medlemsstaterne bør sigte mod at give SMV'er let onlineadgang til oplysninger, procedurer og hjælpetjenester i forbindelse med alle deres spørgsmål om at drive virksomhed på tværs af grænserne, herunder rådgivning om offentlige indkøb og finansieringskilder. Medlemsstaterne bør sammenkoble deres tjenester i en **kvikskranke ("one-stop-shop")** for at give SMV'er et koordineret svar på alle sådanne forespørgsler.

Op til 71 % af de SMV'er, der har afprøvet det eksisterende system for gensidig anerkendelse af ikke-harmoniserede varer²⁶, stødte ind i en afgørelse, der nægtede dem adgang til markedet²⁷. Efter drøftelser med medlemsstaternes ekspertgruppe om gensidig anerkendelse vil Kommissionen arbejde for at fremme **"gensidige anerkendelsesalliancer"** blandt medlemsstaterne i sektorer såsom kosttilskud og smykker.

I det mangfoldige industrilandskab er **rum- og forsvarssektorerne** nøglen til EU's strategiske og teknologiske suverænitæt og rummer et stort potentiale for europæiske SMV'er. Forsyningskæderne i forsvarssektoren er imidlertid hovedsagelig opbygget ud fra et nationalt grundlag. Kommissionen vil derfor styrke samarbejdet på tværs af grænserne og fremme tilsynkomsten af nye aktører ved at maksimere Den Europæiske Forsvarsfonds potentiale. Dette vil navnlig omfatte indkaldelser af forslag rettet mod SMV'er, det særlige SMV-bonus- og tildelingskriterium samt ved at skabe forbindelse mellem SMV'er og det bredere forsvarssamfund. Fonden vil bidrage til at åbne op for forsyningskæderne i forsvarssektoren og forbinde de store systemintegratorer med hele økosystemet for forsvars-SMV'er i EU. Kommissionen vil også kortlægge styrkerne hos relevante forsknings- og teknologiorganisationer og universiteter, som kan støtte innovative nystartede virksomheder og SMV'er i sektoren.

Kommissionen har også til hensigt at øge antallet af de vellykkede nystartede virksomheder og vækstvirksomheder i **rumsektoren**, som udnytter EU's rumteknologier. Gennem EU's rumprogram vil Kommissionen fremme etableringen af et nyt europæisk rumøkosystem for at skubbe bag på

²⁵ Ved forordning (EU) 2018/1724 blev der oprettet en fælles digital portal med det formål at levere tjenester vedrørende oplysninger, procedurer, assistance og problemløsning til brugere i deres eget land og på tværs af grænserne.

²⁶ Varer, der ikke er harmoniseret af EU-lovgivningen, f.eks. tekstiler, fodtøj, småbørnsartikler, smykker, bordservice eller møbler.

²⁷ COM(2020) 93 final af 10.3.2020.

iværksætterkulturen. Det nye initiativ for iværksætteri inden for rumsektoren, CASSINI, vil samle tjenester som f.eks. acceleration, forretningsinkubation, startkapital og prækommercielle indkøb.

Offentlige indkøb rummer også uudnyttede muligheder i det indre marked for SMV'er, herunder nystartede virksomheder, som har svært ved at konkurrere i offentlige udbud. Der er to typer af udfordringer. Først og fremmest er den offentlige sektor forholdsvis risikosky, og der er ofte mangel på de færdigheder, der frembringer innovation. Derudover finder mange økonomiske aktører, og navnlig SMV'er, at offentlige udbud er komplekse eller uegnede for dem.

For at løse dette problem opfordrer Kommissionen medlemsstaterne og deres ordregivende myndigheder til at udnytte den **fleksibilitet, som EU's nye udbudsramme** indeholder. Dette indebærer, at større kontrakter opdeles i mindre delkontrakter, at strategiske udbud udvides, navnlig innovationsudbud, at den intellektuelle ejendomsret (dér, hvor det er relevant) overlades til SMV'erne, så de kan kommercialisere den, og at digitaliseringen af deres udbudsprocesser færdiggøres. Kommissionen vil også opfordre medlemsstaterne til at bruge digitale platforme til at stimulere innovative løsninger fra SMV'er og nystartede virksomheder og deres adgang på tværs af grænser til offentlige udbudskontrakter. Kommissionen vil også lancere **initiativet storkunder og storkundenetværk** for at facilitere fælles indkøb af innovation og bæredygtige produkter, fremme matchmaking mellem købere og leverandører af innovation og overvåge fremskridtene gennem national benchmarking. Desuden vil Kommissionen lancere et mærke, som kan anvendes af offentlige indkøbere, som udviser "**SMV-venlig**" udbudspraksis, og samarbejde med sine internationale handelspartnere om at udbrede indførelsen af udbudsrelevante standarder, såsom e-fakturering. SMV'er, der leverer innovative grønne produkter og tjenester, kan støttes gennem en øget anvendelse af grønne offentlige indkøb²⁸.

Køb af en eksisterende virksomhed er ofte et mere fordelagtigt alternativ til at starte en virksomhed. Det anslås, at ca. 450 000 SMV'er skifter ejer hvert år, hvilket påvirker over to millioner ansatte. I en tredjedel af tilfældene er overdragelsen dog ikke vellykket, og som følge heraf mister Europa ca. 150 000 virksomheder og 600 000 arbejdspladser²⁹. Årsagerne hertil er ofte manglende forberedelse, vanskeligheder med at finde en efterfølger og u hensigtsmæssige skatte- og reguleringsforanstaltninger.

Kommissionen vil fortsætte sit arbejde med at lette **virksomhedsoverdragelser** og støtte medlemsstaterne i deres bestræbelser på at etablere et overdragelsesvenligt erhvervsklima³⁰. Det nyligt vedtagne direktiv om rammer for forebyggende rekonstruktion og muligheden for at få en ny chance³¹ adresserede mange bekymringer hos kriseramte virksomheder, og Kommissionen vil nu støtte alle medlemsstater i at gennemføre bestemmelserne i deres nationale lovgivning, således at virksomheder, der er i finansielle vanskeligheder, har adgang til passende støttetjenester, der kan hjælpe dem med at undgå konkurs.

Øge retfærdigheden i B2B-relationer

SMV'er spiller en væsentlig rolle i et stadig tættere netværk af virksomheder, nystartede virksomheder og SMV'er, som samarbejder på tværs af sektorer og værdikæder for at skabe fremtidens produkter og tjenesteydelser. Det er vigtigt, at SMV'er og nystartede virksomheder indgår i EU's strategiske værdikæder, og at deres specifikke behov bliver taget med i betragtning for at hjælpe dem med at samarbejde og opskalere på hele det indre marked og på den global scene.

²⁸ COM(2020) 98 final af 11.3.2020.

²⁹ "Extrapolation based on Business Dynamics: Start-ups, Business transfer and Bankruptcy", rapport fra 2011, s. 10, <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/10448/attachments/1/translations>.

³⁰ Direktiv (EU) 2019/2121 af 27. november 2019 om grænseoverskridende omdannelser, fusioner og spaltninger.

³¹ Direktiv 2019/1023 af 20. juni 2019.

Som følge af øget koncentration og vertikal integration i forsyningskæderne er SMV'ers største kunder ofte meget større organisationer. Dette fører til en ulige forhandlingsstyrke og øger risikoen for, at små virksomheder udsættes for urimelig handelspraksis og vilkår³², herunder **forsinket betaling** og adgang til data.

Selv om direktivet om forsinket betaling har reduceret forsinkelserne af både transaktioner for business-to-business og business-to-platform, bliver kun 40 % af virksomhederne i EU betalt til tiden³³. Desuden er forsinkede betalinger årsagen til én ud af fire konkurser blandt SMV'er i EU. Der er behov for en afgørende kursændring i retning mod en ny forretningskultur, hvor betaling til tiden er normen. Med henblik herpå vil Kommissionen støtte gennemførelsen af direktivet om forsinket betaling ved at sikre, at det er ledsaget af stærke overvågnings- og håndhævelsesredskaber. Disse kunne omfatte et virtuelt observationscenter for overvågning af forsinkede betalinger, præcisering af urimelig betalingspraksis og undersøgelse af muligheden for alternative bilæggelses-/mæglingsmekanismer for SMV'er for at sikre en hurtig løsning af betalingstvister i forbindelse med handelstransaktioner.

Udnytte fordelene ved de globale markeder

De globale markeder er en vigtig kilde til vækst for SMV'er. Der er imidlertid kun 600 000 SMV'er (der beskæftiger omkring 6 mio. mennesker), som eksporterer varer til lande uden for EU. I multilaterale og bilaterale dialoger vil Kommissionen fremme et SMV-venligt miljø i tredjelande gennem udveksling af god praksis med dens partnere. Kommissionen vil også lancere **en ny informationsportal** for at øge SMV'ers kendskab til handelspolitikker og give detaljerede oplysninger om toldprocedurer og formaliteter i forbindelse med eksport til tredjelande.

SMV'er drager større fordel af regelbaseret handelsliberalisering end store virksomheder gør, eftersom sidstnævnte har flere ressourcer til at overkomme handelshindringer. For at forenkle SMV'ernes adgang til internationale markeder forhandler Kommissionen løbende nye handels- og investeringsaftaler og sætter spørgsmålstejn ved handelshindringer, der rammer SMV'er i uforholdsmæssig høj grad. Kommissionen vil fortsætte med at medtage særlige SMV-kapitler i alle sine handelsaftaler sammen med målrettede foranstaltninger, der skal gøre SMV'er i stand til at udnytte disse fordele, for eksempel ved at skabe stærkere forbindelser til SMV'er gennem internationale industriklynger, EEN, EU's SMV-center³⁴ og tiltag til støtte for europæiske SMV'ers deltagelse i offentlige udbud uden for EU.

EU-delegationer i lande, som EU har indgået en frihandelsaftale med, vil yde støtte ved at behandle SMV'ers forespørgsler om praktiske vanskeligheder i forbindelse med gennemførelsen af frihandelsaftaler.

EU er en fast modstander af illoyal handelspraksis gennem handelspolitiske beskyttelsesinstrumenter, hvor EU-virksomheder, herunder SMV'er, lider skade som følge af dumpingimport eller subsidieret import. Kommissionen øger sin dedikerede støtte til SMV'er for at lette deres adgang til handelspolitiske beskyttelsesinstrumenter og samarbejde med Kommissionen i forbindelse med undersøgelser³⁵.

Den nyligt oprettede stilling "øverste ansvarlige for håndhævelse af handelsaftaler" vil bl.a. overvåge og forbedre overholdelsen af vores handelsaftaler. Dette vil yderligere styrke arbejdet med at fjerne de

³² EU-publikation fra 2018, "A comparative analysis of legal measures vs. soft-law instruments for improving payment behaviour".

³³ EU-publikation fra 2018, "A comparative analysis of legal measures vs. soft-law instruments for improving payment behaviour".

³⁴ EU's SMV-center i Beijing er det første sted europæiske SMV'er kan henvende sig, hvis de vil have hjælp med at udvikle deres tilstedeværelse i det kinesiske marked www.eusmecentre.org.cn.

³⁵ Forordning (EU) 2018/825 af 30. maj 2018.

handelshindringer, som især påvirker SMV'er. Desuden vil EU aktivt engagere sig i et dedikeret arbejde vedrørende økonomisk outreach og diplomati over for SMV'er med henblik på at støtte deres adgang til tredjelandes markeder. Europæiske iværksætteres muligheder vil blive udvidet gennem den udvidede globale Erasmus-ordning for unge iværksættere, der giver nye erfaringer på tredjelandes markeder.

CENTRALE TILTAG

- EU's SMV-repræsentant og netværket af nationale SMV-repræsentanter vil bidrage til det arbejde, der udføres af Kommissionens taskforce for håndhævelse af reglerne for det indre marked, som skal oprettes som et resultat af handlingsplanen for håndhævelse, med henblik på at tackle bl.a. **overregulering** i gennemførelsesprocessen, så regelbyrden for SMV'er begrænses til et minimum.
- Kommissionen vil tilskynde medlemsstaterne til at gennemføre den fælles digitale portal på en SMV-venlig måde. Medlemsstaterne bør sammenkoble deres tjenester i en **kvikskranke ("one-stop-shop")**.
- EU's SMV-repræsentant vil **filtrere** EU-initiativer for at gøre Kommissionen opmærksom på de initiativer, der skal overvejes grundigt ud fra et SMV-perspektiv, og som spiller en særlig rolle i den nye "Fit for Future"-platform.
- Kommissionen vil få medlemsstaterne til at støtte op om en **EU-standard for iværksætternationer** med det formål at udveksle og indføre bedste praksis for at fremskynde væksten i højteknologiske SMV'er og nystartede virksomheder.
- Kommissionen opfordrer medlemsstaterne og deres ordregivende myndigheder til at anvende den fleksibilitet, som EU's nye **udbudsramme** tillader, til at forbedre mulighederne for SMV'er, herunder gennem brug af digitale værktøjer og platforme til at intensivere udbud på tværs af grænserne. Kommissionen vil give **ordregivende myndigheder retningslinjer og støtte**.
- Kommissionen vil tilskynde medlemsstaterne til at udarbejde forslag til **reguleringsmæssige sandkasser** ved at iværksætte et pilotprojekt.
- Kommissionen vil offentliggøre en indkaldelse af forslag til **nye partnerskaber mellem grænseregioner** for at styrke samarbejdet om håndhævelsen af det indre marked og fjernelse af administrative hindringer.
- Kommissionen vil støtte medlemsstaterne i håndhævelsen af **direktivet om forsinket betaling** ved at indføre redskaber til overvågning og bedre håndhævelse samt undersøge muligheden for alternative bilæggelses-/mæglingsmekanismer for SMV'er.
- Kommissionen vil fremme samarbejde på tværs af grænserne med og blandt SMV'er under **Den Europæiske Forsvarsfond og kortlægge styrker** i dens forsknings- og innovationsøkosystemer.
- Kommissionen vil lancere et initiativ for iværksætteri inden for rumsektoren, "CASINI".
- Kommissionen vil støtte medlemsstaterne i at gennemføre det nyligt vedtagne direktiv om **rammer for forebyggende rekonstruktion og muligheden for at få en ny chance** ved at hjælpe dem med at etablere tidlige varslingsmekanismer for virksomheder i finansielle vanskeligheder med henblik på at undgå konkurs.
- Kommissionen vil sammen med medlemsstaterne undersøge mulige foranstaltninger for at skabe et mere understøttende miljø for **overdragelse af SMV'er**.
- Kommissionen vil fortsætte arbejdet med at **øge SMV'ers adgang til tredjelands markeder**, herunder gennem særlige SMV-kapitler, dialog om udveksling af god praksis med handelspartnere og en ny informationsportal. Kommissionen vil lette SMV'ers adgang til handelspolitiske beskyttelsesinstrumenter.
- EU-delegationerne vil yde støtte ved at behandle SMV'ers forespørgsler i forbindelse med frihandelsaftalerne.
- Kommissionen vil udvide den **globale Erasmus-ordning for unge iværksættere**.

4. Forbedret adgang til finansiering

Adgang til finansiering er af afgørende betydning for, at SMV'er kan finansiere de investeringsbehov, der er nødvendige i forbindelse med omstillingen. På alle udviklingsstadier har små virksomheder dog sværere ved at få adgang til finansiering end store virksomheder. For så vidt angår unge iværksættere og nystartede virksomheder kan dette skyldes mange årsager: som f.eks. ikke at have dokumenteret finansiell erfaring, manglende sikkerhed eller investorer, der ikke har de tilstrækkelige oplysninger til at vurdere deres kreditrisiko eller værdiansætte deres immaterielle aktiver. Forbedring af adgangen til finansiering kræver en tilgang, der kombinerer et gunstigt reguleringsmiljø med både tilstrækkelig og tilpasset EU-finansiering samt national finansiering med adgang til netværk af virksomheder og investorer.

SMV'er står over for et stort udækket finansieringsbehov i Europa på 20-35 mia. EUR til trods for omfattende støtteprogrammer på EU-plan og nationalt plan³⁶, og i nogle medlemsstater er adgangen til finansiering stadig et af de største problemer, SMV'er står over for³⁷. I 2019 kunne 18 % af SMV'er i EU ikke få et banklån på hele det beløb, de havde planlagt. Dette stiller SMV'er ringere, eftersom bankbaseret finansiering tegner sig for ca. 90 % af deres finansieringsbehov. EU's banklovgivning skal danne grundlag for et stabilt banksystem, der leverer tilstrækkelig finansiering til alle virksomheder. EU's bankpakke bibeholdt støttefaktoren for SMV'er og udvidede den til at omfatte alle lån til SMV'er. Kommissionen vil sikre, at enhver fremtidig lovgivning om de finansielle markeder tager hensyn til de europæiske SMV'ers interesser og støtter deres kontinuerlige adgang til en bred vifte af finansieringsmuligheder.

Diversificering af finansieringskilderne og en øget tilgængelighed af investeringer i SMV'er

Ikke desto mindre er der behov for at **diversificere finansieringskilderne**. I 2018 steg den venturekapital, der blev investeret i europæiske virksomheder med 13 % til 8 mia. EUR, og andelen af kapitalrejsning fra lande uden for Europa steg fra 7 % til 20 % i 2018³⁸. Det var dog kun 10 % af virksomhederne i Europa, der benyttede sig af kapitalmarkedsfinansiering sammenlignet med USA, hvor det tilsvarende tal var 25 %. Europæiske venturekapitalinvesteringer er omkring otte gange mindre end i USA og er derfor ikke vidtgående nok til at finansiere væksten i europæiske virksomheder³⁹.

Innovative, hurtigtvoksende SMV'er og nystartede virksomheder med stort behov for kapital flytter ofte til udlandet for at finde risikovillig kapital⁴⁰. Dette er ikke kun en fare for Europas teknologiske suverænitæt, vækst og beskæftigelse men også noget, der har virkninger i de efterfølgende led for hele samfundslaget af SMV'er.

Desuden kan europæiske investorer være tilbageholdende med at investere i nystartede virksomheder på grund af udfordringer i forbindelse med vurderingen af det markedspotentiale og/eller intellektuelle ejendom, der ligger til grund for en SMV's nye teknologitjeneste eller -produkt. Dette gør det vanskeligere at værdiansætte den nystartede virksomhed. Tjenester, der sikrer "**rettidig teknologisk omhu**", kan rette op på dette og har været succesrige i andre regioner, men er endnu ikke umiddelbart tilgængelige i Europa. De kommer i sidste ende alle involverede parter til gavn: SMV'erne, potentielle investorer og innovationsøkosystemet i bred forstand. En EU-pilotordning ville gøre det muligt at foretage en mere præcis værdiansættelse af nystartede højteknologiske

³⁶ Lånefinansieringsbehovet per år fra 2014-2018, se SWD(2018) 320 final af 7.6.2018.

³⁷ Europa-Kommissionen og Den Europæiske Centralbank, "Survey on the Access to Finance of Enterprises", 11.2019.

³⁸ Invest Europe (2019)20.

³⁹ "Capital Markets Union Performance Indicators", AFME-rapport fra 2019.

⁴⁰ "Financing the Deep Tech Revolution", undersøgelse fra EC-EIB, 2018.

virksomheder og etablerede højteknologiske SMV'er på grundlag af deres teknologi og portefølje af intellektuel ejendom⁴¹.

Der er behov for at frigøre flere private investeringer i Europa. Kommissionen vil indføre nye former for risikodeling med den private sektor, såsom ESCALAR-initiativet, for at øge størrelsen af venturekapitalfonde, intensivere sine investeringsbestræbelser og arbejde hen imod en revideret handlingsplan for kapitalmarkedsunionen. Kapitalmarkedsunionen har til formål at diversificere finansieringskilder for virksomheder i alle faser af deres udvikling.

Støbe fundamentet til en fond til børsintroduktion af SMV'er

SMV'er i Europa har begrænsede muligheder for at finansiere vækst, såsom notering på kapitalmarkederne gennem en børsintroduktion. Kapitalmarkederne er en vigtig finansieringskilde for de SMV'er, der vokser til midcapselskaber og dernæst til store virksomheder. Antallet af børsintroduktioner for SMV'er faldt dog kraftigt i kølvandet på den finansielle krise og har ikke genrejst sig siden. I 2019 fortsatte værdien og antallet af europæiske børsintroduktioner med at falde med henholdsvis 40 % og 47 % i forhold til 2018⁴². Mange institutionelle investorer udfører ikke i tilstrækkeligt omfang finansiering af SMV'er.

For at løse dette problem kunne offentlig finansiering fungere som en ankerinvestering for at tiltrække flere private investorer i hurtigtvoksende, innovative SMV'er, som er i børsintroduktionsfasen. En fond til børsintroduktion af SMV'er vil støtte SMV'er både under og efter introduktionsprocessen. Fonden vil bygge på analysen af EU's marked for børsintroduktioner og på test med investorer og interessenter.

Skabelse af et mere befordrende og inklusivt miljø for adgang til finansiering

I de senere år er der sket et betydeligt fald i SMV'ers investering i forskning. Revisionen af direktivet om markeder for finansielle instrumenter, som Kommissionen vil implementere i 2020, vil se på, hvordan man kan stimulere SMV-forskningsdækningen.

Innovation inden for finansteknologi baseret på distributed ledger-teknologi ("**blockchain**") kan åbne nye muligheder for, at SMV'er kan samarbejde direkte med investorer, enten via pålidelige mellemlid eller ved at gøre det selv i decentraliseret form. Det kan give SMV'er mulighed for at udstede kryptoaktiver og digitale tokens, f.eks. i form af obligationer. Disse er attraktive for investorerne, fordi de kan handles med det samme. Det er en måde, hvorpå man kan tilbyde hurtigere, mere effektiv og omkostningseffektiv finansiering til SMV'er. Kommissionen vil gøre det lettere for SMV'er, investorer og mellemlid at anvende kryptoaktiver og digitale tokens i overensstemmelse med EU's kommende strategi for digital finans.

Statsstøttere har muliggjort både betydelig national støtte til SMV'er samt risikovillig kapital⁴³. Kommissionen strømliner og reviderer EU's relevante statsstøtteregele inden udgangen af 2021 for at sikre, at de stadig er egnede til formålet. I revisionen vil Kommissionen søge at sikre, at reglerne tilskynder SMV'er til at deltage i vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse.

Dertil kommer, at manglen på diversitet blandt de, der modtager investeringer, reducerer talentmassen og innovationen. Kvinder står for lanceringen af en tredjedel af virksomhederne i Europa, men deres virksomheder er underrepræsenterede, når det gælder om at rejse risikovillig kapital. I 2019 gik mere end 92 % af den venturekapital, der blev rejst af europæiske teknologivirksomheder, til

⁴¹ Udnyttelse af viden fra <https://www.innoradar.eu>.

⁴² <https://www.pwc.co.uk/audit-assurance/assets/pdf/ipo-watch-q4-2019-annual-review.pdf>.

⁴³ Udgifterne for 2018 beløb sig til 216 mio. EUR for målet "Risikovillig kapital" og 501 mio. EUR for målet "SMV'er".

virksomhedsstiftende hold, der kun bestod af mænd⁴⁴. InvestEU – EU's fremtidige investeringsfinansiering – kunne bidrage til at fremme investeringer i og sammen med kvinder og levere målrettet støtte til at udvide strømmen af investeringsparate virksomheder og fonde **gennem et kønsintelligent finansieringsinitiativ**. Desuden vil antallet af SMV'er, som ledes af kvinder, og som drager fordel af det fuldt udviklede EIC, blive tredoblet.

Mobilisering af EU-finansiering, national og privat finansiering til SMV'er gennem InvestEU

I 2014-2018 hjalp EU's finansielle instrumenter med at mobilisere finansiering på 100 mia. EUR, navnlig til SMV'er, i form af lånefinansiering og egenkapitalfinansiering. EU's investeringsplan forventes at støtte over 1 mio. SMV'er. Der er dog brug for fortsat EU-støtte og national støtte til at reducere SMV'ers finansieringsbehov.

Under InvestEU's SMV-afdeling vil Kommissionen bygge videre på de positive erfaringer med EU's eksisterende SMV-garantiordninger⁴⁵. Det vil skabe en fælles integreret garantifacilitet, der er målrettet mod de SMV'er, der anses for at være forbundet med stor risiko, eller som ikke har tilstrækkelig sikkerhed, herunder også innovative SMV'er, SMV'er, der er fra de kulturelle og kreative sektorer, SMV'er, der omstiller sig fra ressource- og energiintensive modeller til mere bæredygtige modeller, og SMV'er, der vil begynde at indføre digital forretningspraksis. InvestEU's SMV-afdeling vil støtte egenkapitalfinansiering for SMV'er og små midcapselskaber inden for områder, der er af særlig politisk interesse for EU, såsom rummet og forsvar, bæredygtighed, digitalisering, innovation, **kønsintelligent finansiering**, dyb og **grøn teknologi**. For eksempel vil finansiering både komme fra EU, medlemsstaterne og den private sektor for at øge adgangen til egenkapitalfinansiering for innovative SMV'er og nystartede virksomheder, der udvikler og indfører grønne teknologiske løsninger. InvestEU vil gøre det muligt at finansiere alle udviklingsstadier fra opstart til opskalering og børsintroduktion. InvestEU vil hjælpe med at sikre privat finansiering fra investorer såsom "business angels", familievirksomheder, venturekapitalfonde, pensionsfonde og forsikringselskaber.

Kommissionen vil arbejde tæt sammen med medlemsstaterne om at lægge finansieringen sammen og gøre noget ved de geografiske ubalancer i forbindelse med investeringer og adgang til finansiering, navnlig gennem initiativet vedrørende digital innovation og opskalering⁴⁶. Desuden vil afdelingen for sociale investeringer og færdigheder under InvestEU forbedre adgangen til mikrofinansiering, finansiering af sociale virksomheder, sociale investeringer og investeringer med sociale virkninger samt færdigheder.

CENTRALE TILTAG:

- Kommissionen vil **støtte børsintroduktion af SMV'er** med investeringer, der kanaliseres gennem en ny privat-offentlig fond, der skal udvikles under InvestEU-programmet fra 2021 som en del af kapitalmarkedsunionen.
- Kommissionen vil indføre en helt ny type risiko-/belønningsmekanisme for at øge størrelsen af venturekapitalfonde og tiltrække private investeringer til opskalering gennem **ESCALAR-initiativet**.
- Kommissionen vil iværksætte et **kønsintelligent finansieringsinitiativ** for at stimulere finansiering til virksomheder og fonde, der ledes af kvinder, og for at styrke kvindelige iværksættere.

⁴⁴ Rapport fra 2019, "State of European Tech" <https://2019.stateofeuropeantech.com/chart/103-1338/>.

⁴⁵ Tilgængelig under COSME, Horisont 2020, programmet Et Kreativt Europa og midler fra EU's samhörighedspolitik.

⁴⁶ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/launch-digital-innovation-and-scale-initiative-central-eastern-and-south-eastern-europe>.

- Kommissionen vil lancere et **initiativ vedrørende grønne teknologiske investeringer** med det formål at samle finansiering fra EU, medlemsstaterne og den private sektor for at øge adgangen til egenkapitalfinansiering for innovative SMV'er og nystartede virksomheder, der udvikler og indfører grønne teknologiske løsninger.
- Kommissionen vil lancere et **blockchainbaseret initiativ**, der giver mulighed for at udstede og handle med SMV-obligationer i hele Europa ved at anvende den europæiske infrastruktur for blockchaintjenester.
- Kommissionen vil medfinansiere tjenester, der sikrer **rettidig teknologisk omhu** under et EU-pilotprojekt, for at gøre det muligt at foretage mere præcise vurderinger af nystartede højteknologiske virksomheder og forberede deres investeringsparathed.
- Kommissionen vil desuden **forenkle de eksisterende statsstøttere** for kombinationer af national finansiering med finansiering fra InvestEU og Horisont. Dette vil gøre det lettere for SMV'er at drage fordel af forskellige - men samlede - ressourcer for at hjælpe dem med den dobbelte omstilling. Som led i sin igangværende revision af statsstøttere vil Kommissionen desuden **revidere statsstøttere for risikofinansiering samt meddelelsen om vigtige projekter af fælles europæisk interesse** for yderligere at støtte inddragelsen af SMV'er og sikre, at de tiltrækker private investeringer, samtidig med at man undgår skævvridninger af lige konkurrencevilkår.

5. Forvaltning: et partnerskab mellem EU og medlemsstaterne med fokus på at levere resultater

SMV-strategien skal være drevet af engagement og handling på både EU- og medlemsstatsniveau. Eftersom mange SMV'er er dybt forankret i regionale og lokale økosystemer, hvor de skaber beskæftigelse, uddannelse, skatteindtægter og social velfærd, bør denne forpligtelse udvides til også at omfatte regionale myndigheder. Strategiens gennemførelse vil blive understøttet af et stærkt partnerskab mellem alle aktører, som deler ansvaret for at opnå resultater – EU, nationale, regionale og lokale myndigheder, SMV'er og investorer. Det vil betyde, at der regelmæssigt skal gøres politisk status over fremskridt, måling og overvågning.

Netværket af SMV-repræsentanter er et vigtigt redskab til at sikre dette partnerskab mellem EU og medlemsstaterne. Det repræsenterer de af medlemsstaternes nationale myndigheder, der har ansvar for SMV-politikken, og det skaber en forbindelse mellem disse myndigheder, de lokale virksomheder og EU. Med fornyelsen af dets mandat i 2020 vil netværkets rolle blive styrket, og dets samspil med de regionale organer og myndigheder vil blive styrket.

Kommissionen vil udpege en særlig **EU's SMV-repræsentant på højt plan**, som vil sørge for fremdrift i netværkets arbejde med henblik på at sikre gennemførelsen af strategien og anvendelsen af princippet om at "tænke småt først" i alle EU's politikker. EU's SMV-repræsentant vil også overvåge gennemførelsen i de enkelte medlemsstater. For at lette mainstreaming af SMV-strategien på alle politikområder vil EU's SMV-repræsentant være tæt involveret i processen vedrørende det europæiske semester. EU's SMV-repræsentant vil øge bevidstheden om SMV-relaterede aspekter i Kommissionens dagsorden for bedre regulering gennem en regelmæssig dialog med Udvalget for Forskriftskontrol og også inden for rammerne af "Fit for Future"-platformen.

For at supplere aktiviteterne i (den offentlige sektors del af) netværket af SMV-repræsentanter vil Kommissionen også arbejde tæt sammen med **ambassadører for strategisk iværksætteri**, som er en ny rådgivende gruppe bestående af iværksættere fra hele Europa, som vil fungere som sparringspartner.

Den nye strategi vil blive **gennemgået regelmæssigt**. Kommissionen vil fortsætte med årligt at offentliggøre en udvidet **SMV-præstationsmåling**. Denne gennemgang vil også overvåge de nationale opstartsfræmmende politikker (indeks over europæiske iværksættelser), SMV'ernes

engagement i bæredygtige forretningspraksisser samt SMV'ers digitalisering⁴⁷ (DESI-indekset). Denne gennemgang vil blive forelagt og drøftet på den årlige SMV-forsamling for at give lokale interessenter og SMV-samfundet i bredere forstand mulighed for at engagere sig aktivt.

Netværket af SMV-repræsentanter og andre EU-institutioner vil blive inddraget i overvågningen af strategiens gennemførelse, f.eks. gennem repræsentantens årlige rapport til Rådet for Konkurrenceevne og gennem en regelmæssig dialog med Europa-Parlamentet. Til udarbejdelsen af denne rapport vil EU's SMV-repræsentant – sammen med de nationale SMV-repræsentanter – mødes med de politiske beslutningstagere og de øvrige interessenter i medlemsstaterne, der har med SMV'er at gøre, for at drøfte de SMV-relevante spørgsmål, der er påpeget i forbindelse med det europæiske semester. På grundlag af analyser, der er baseret på disse evalueringsmekanismer, vil EU's SMV-repræsentant sammen med de nationale SMV-repræsentanter udvikle nationale gennemførelsesplaner for denne SMV-strategi i samarbejde med lokale interessenter i erhvervslivet.

EU's **definition af SMV'er** er et vigtigt redskab til at sikre, at denne strategi retter sig mod den rette målgruppe, dvs. at den leverer støtte og fordele til de virksomheder, der har størst behov for det. Kommissionen kontrollerer regelmæssigt, om den er egnet til dette formål. Ifølge en nylig offentlig høring⁴⁸ samt undersøgelser og rundspørger fungerer definitionen fint og er let at anvende for det store flertal af SMV'er i EU, der er små og selvstændige. Kommissionen vil yderligere vurdere og rapportere om de specifikke spørgsmål, der er blevet rejst, vedrørende f.eks. komplekse ejerskabsstrukturer eller den fare, der kan være i at "fastlåse" virksomheder i SMV-definitionen.

CENTRALE TILTAG:

- Kommissionen vil udnævne en **EU's SMV-repræsentant på højt plan**.
- Kommissionen vil styrke **netværket af SMV-repræsentanter** for at sikre en bedre forbindelse mellem EU og det nationale niveau vedrørende SMV-politikker.
- Kommissionen vil lancere en gruppe af **ambassadører for strategisk iværksætteri**.
- EU's SMV-repræsentant vil øge bevidstheden om SMV-relaterede aspekter gennem en **regelmæssig dialog med Udvalget for Forskriftskontrol**.

⁴⁷ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/integration-digital-technology>.

⁴⁸ Åben offentlig høring om definitionen af SMV'er: https://ec.europa.eu/info/consultations/public-consultation-review-sme-definition_en.